

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ  
КАФЕДРА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

|                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                               | <p style="text-align: center;"><b>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</b><br/><b>«ЛІСОВА ЗООЛОГІЯ»</b><br/>Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина<br/>Спеціальність: Н4 Лісове господарство<br/>Освітня програма «Лісове господарство»</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Рівень вищої освіти                                                                                            | перший (бакалаврський)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Компонент освітньої програми:                                                                                  | вибірковий                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин                                                              | 3 кредити / 90 годин                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Семестр                                                                                                        | 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Форма контролю                                                                                                 | залік                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Мова викладання                                                                                                | українська                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Профайл викладача</b><br> | <p><b>Левандовська Світлана Миколаївна</b><br/> <b>Посада:</b> доцент кафедри лісового господарства<br/> <b>Вчене звання:</b> доцент<br/> <b>Науковий ступінь:</b> кандидат біологічних наук<br/> <a href="https://orcid.org/0000-0002-8485-6134">https://orcid.org/0000-0002-8485-6134</a><br/> <a href="https://scholar.google.com.ua/citations?user=0UBO5TQAAAAAJ&amp;hl=uk">https://scholar.google.com.ua/citations?user=0UBO5TQAAAAAJ&amp;hl=uk</a><br/> <b>Робоче місце:</b> навчальний корпус №1 (пл. Соборна, 8/1), 36 ауд.<br/> <b>E-mail:</b> <a href="mailto:svtmzel@gmail.com">svtmzel@gmail.com</a></p>                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Опис дисципліни                                                                                                | На вивчення дисципліни для денної форми навчання виділено всього 90 академічних годин (3 кредити ECTS), у т. ч.: аудиторних – 42 годин (лекції – 28, практичні заняття – 14), самостійна робота студентів – 48 годин.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Передумови для вивчення дисципліни                                                                             | Освітній компонент «Лісова зоологія» базується на знаннях зоології, загальної екології.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Мета вивчення дисципліни                                                                                       | Курс спрямовано на формування у здобувачів освіти системного уявлення про різноманіття лісової фауни, розуміння єдності, взаємодії та незамінності усіх елементів лісової фауни, їх значення у формуванні й існуванні лісових екосистем.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Формат дисципліни                                                                                              | Для денної форми навчання – формат <i>face-to-face</i> із застосуванням мультимедійних засобів.<br>За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форми навчання та ін.) – змішане навчання з використанням навчальної платформи <i>Moodle</i> , сервісів <i>ZOOM</i> , <i>Google Meet</i> , мобільних додатків.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти                                                            | <p>ІК. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.</p> <p>ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК 13. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p> <p>ФК 12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному,</p> |

|                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                           | національному і глобальному рівнях.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Програмні результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти</b> | <p>ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН 3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.</p> <p>ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.</p> <p>ПРН 13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Структура курсу</b>                                                    | <p style="text-align: center;"><b>Змістовий модуль 1. Зоологія безхребетних тварин лісу</b></p> <p>Тема 1.1. Принципи академічної доброчесності. Лісова зоологія її предмет і завдання (5 год.).</p> <p>Тема 1.2. Тип Кільчасті черви. Загальна характеристика. Поділ типу на класи. Пристосування організації олігохет до мешкання у ґрунті. Біологія, поширення, значення (10 год.).</p> <p>Тема 1.3. Особливості організації життя представників типу Членистоногі. Підтип Хеліцерові. Характерні особливості тіла павукоподібних. Основні ряди. Практичне значення павукоподібних. Кліщі як паразити і шкідники запасів, переносники збудників інфекційних захворювань (14 год.).</p> <p>Тема 1.4. Клас Комахи. Загальна характеристика. Ряди комах. Явище поліморфізму. Громадські комахи. Шкідники лісових культур і основні методи боротьби з ними. Паразити і переносники збудників захворювань. Значення комах в природі (16 год.).</p> <p style="text-align: center;"><b>Змістовий модуль 2. Іхтіологія, батрахологія, герпетологія</b></p> <p>Тема 2.1. Тип Хордові. Підтипи Безчерепні, Личинкохордові, Хребетні. Характерні ознаки будови хордових. Походження. Класифікація. Значення у лісовому господарстві (7 год.).</p> <p>Тема 2.2. Надклас Риби. Основні особливості будови риб у зв'язку з життям у воді. Біологія, розмноження та розвиток. Роль та значення риб. Охорона рибних багатств України. Клас Кісткові риби. Особливості будови та біології. Міграції. Екологічні групи риб. Основні ряди (10 год.).</p> <p>Тема 2.3. Надклас Наземні хребетні. Клас Земноводні. Характерні особливості будови амфібій як примітивних наземних хребетних. Розмноження та розвиток. Походження амфібій. Класифікація. Наукове та практичне значення, роль амфібій у знищенні шкідливих комах. Охорона земноводних (12 год.).</p> <p>Тема 2.4. Клас Плазуни або Рептилії. Особливості будови, розмноження та розвитку рептилій як типових наземних хребетних /група амніота/. Класифікація. Основні представники фауни плазунів в Україні. Значення та охорона плазунів (16 год.).</p> |
| <b>Методи навчання</b>                                                    | Розкриття навчального матеріалу з візуальним поясненням; дискусійне обговорення проблемних питань; практичні та науково-дослідні завдання індивідуальні або в групах; доповіді; презентації; есе.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Політика курсу</b>                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Середовище в аудиторії – дружнє, творче, відкрите до конструктивної критики.</li> <li>• Виконання завдань, передбачених програмою, з дотриманням дедлайнів.</li> <li>• Відпрацювання пропущених занять – відповідно до графіка консультацій викладача.</li> <li>• Порушення принципів академічної доброчесності — підстава для негативного оцінювання роботи здобувача.</li> <li>• Методи і критерії оцінювання – підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного та рубіжного контролю і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи. Поточний та рубіжний контроль здійснюють за десятибальною шкалою. Результати оцінювання здобувача виставляють в електронний журнал АСУ БНАУ, які автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                  | <p>за окремі види робіт. Максимально можлива кількість балів: практичні заняття – 30; самостійна робота – 30, рубіжний контроль – 40.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення <a href="https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_neformal_osvita_2024.pdf">https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_neformal_osvita_2024.pdf</a>.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Рекомендовані джерела інформації | <p style="text-align: center;"><b>Основна література</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Делеган І.В. Лісова зоологія: безхребетні. Львів: Поллі, 2003. 472 с. URL: <a href="https://salo.li/5cC371d">https://salo.li/5cC371d</a></li> <li>Ковальчук Г.В. Зоологія з основами екології. Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. 615 с. URL: <a href="https://j.twirpx.link/file/2302449/">https://j.twirpx.link/file/2302449/</a></li> <li>Неведомська Є.О., Маруненко І.М., Бобрицька В.І. Зоологія: навчально-методичний посібник. Полтава: ТОВ «Поліграфічний центр «Скайтек», 2006. 112 с. URL: <a href="https://surl.li/gbplnk">https://surl.li/gbplnk</a></li> <li>Неведомська Є.О., Маруненко І.М., Омері І.Д. Зоологія: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2013. 290 с. URL: <a href="https://surl.li/tyfqnu">https://surl.li/tyfqnu</a></li> <li>Олешко О.Г., Левандовська С.М. Лісова зоологія: методичні вказівки до проведення лабораторних і практичних занять з дисципліни (за кредитно-модульною технологією навчання). Біла Церква: БНАУ, 2010. 76 с. <i>Наукова бібліотека БНАУ</i>.</li> <li>Олешко О.Г., Левандовська С.М. Лісова зоологія: методичні вказівки для самостійного вивчення теоретичної частини дисципліни (за кредитно-модульною технологією навчання). Біла Церква: БНАУ, 2010. 43 с. <i>Наукова бібліотека БНАУ</i>.</li> </ol> <p style="text-align: center;"><b>Допоміжна література</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>Годлевська О., Парникоза І., Різун В., Фесенко Г., Куцоконь Ю., Загороднюк І., Шевченко М., Іноземцева Д. Фауна України: охоронні категорії. Довідник. Київ, 2010. 80 с. URL: <a href="http://surl.li/hejhff">http://surl.li/hejhff</a></li> <li>Загороднюк І. Наземні хребетні України та їх охоронні категорії. Ужгород: Ліра, 2004. 48 с. URL: <a href="http://surl.li/esthud">http://surl.li/esthud</a></li> <li>Збереження біорізноманіття і раритетних типів оселищ в умовах кліматичних змін. Наукові рекомендації / ред. В. Кияк, І. Данилик, І. Шпаківська, О. Кагало, О. Лобачевська. Львів: Простір-М, 2022. 55 с. URL: <a href="https://geobot.org.ua/publication/monograph/">https://geobot.org.ua/publication/monograph/</a></li> <li>Крамарець В.О. Лісова ентомологія: конспект лекцій. Львів: НЛТУ України, 2018. 126 с. URL: <a href="https://salo.li/0571371">https://salo.li/0571371</a></li> <li>Конвенція про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори, що перебувають під загрозою зникнення. URL: <a href="https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_129#Text">https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_129#Text</a></li> <li>Лісовий Кодекс України. URL: <a href="http://surl.li/ntkdff">http://surl.li/ntkdff</a></li> <li>Марченко А.Б. Лісова ентомологія: навчально-методичний посібник для сам. роботи та лаб.-практ. занять студентів агробіотехн. ф-ту. Київ: КНТ, 2015. 112 с. <i>Наукова бібліотека БНАУ</i>.</li> <li>Писанець Є. Земноводні України (посібник для визначення амфібій України та суміжних країн). Київ: Видавництво Раєвського, 2007. 192 с. URL: <a href="https://museumkiev.org/upload/zoo/Amphibia_in_Ukraine_ukr.pdf">https://museumkiev.org/upload/zoo/Amphibia_in_Ukraine_ukr.pdf</a></li> <li>Про захист тварин від жорстокого поводження: Закон України <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2006. № 27. Ст. 230. URL: <a href="http://surl.li/uqjhgn">http://surl.li/uqjhgn</a></li> <li>Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 1991. № 41. Ст. 546. URL: <a href="http://surl.li/dlmylq">http://surl.li/dlmylq</a></li> <li>Про тваринний світ: Закон України. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2002. № 14. Ст. 97. URL: <a href="http://surl.li/hbxxxe">http://surl.li/hbxxxe</a></li> <li>Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722/2019. URL: <a href="https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text">https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text</a></li> <li>Рудь О.Г., Горальський Л.П. Зоологія хордових. Лабораторний практикум (в двох частинах) Частина 1. Методичні рекомендації. Рівне: РДГУ, 2025. 98 с. URL: <a href="https://eprints.zu.edu.ua/43942/1/1.pdf">https://eprints.zu.edu.ua/43942/1/1.pdf</a></li> </ol> |

14. Сурядна Н.М., Писанець Є.М. Земноводні (Amphibia: Caudata, Anura). Каталог колекцій. Випуск 1. Мелітополь. 2010. 92 с. URL: <https://salon.li/C52C6e9>
15. Червона книга України. Тваринний світ / За ред. І.А. Акімова. К.: Глобалконсалтинг, 2009. 600 с. *Наукова бібліотека БНАУ*.

**Адреси сайтів в INTERNET**

1. Державне агентство лісових ресурсів України. URL: <https://surl.li/ubfcng>
2. ДП «Ліси України». <https://e-forest.gov.ua/>
3. Наукова бібліотека Білоцерківського НАУ. URL: <https://library.btsau.edu.ua/>
4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/>
5. Червона книга України. URL: <https://redbook-ua.org/>
6. Directory of Open Access Journals (DOAJ). URL: <https://doaj.org/>
7. Forest Research. URL: <https://www.forestresearch.gov.uk/about-us/who-we-are/>
8. Google Scholar. URL: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>.
9. ResearchGate. URL: <https://www.researchgate.net/>
10. SpringerLink. URL: <https://link.springer.com/>